

# A ROCHA

NEDERLAND



MAGAZINE

*winter 2024*

Jaargang 21



#generaties

**Zoals de ouden zongen**

Liefde voor de natuur  
doorgeven

**'Ik laat me verrassen en  
soms twitch ik'**

Nelson is 19 en vogelaar

**De aarde doorgeven**

Bouw mee aan een  
groener Nederland



## Tips & inspiratie

### BEZOEKEN

#### Natuurmuseum Fryslân

Van de kleinste bij tot het enorme skelet van een potvis: in het Natuurmuseum Fryslân ontdek je van alles over de natuur. Steeds wisselende tentoonstellingen en een uitgebreid programma met diverse activiteiten zorgen ervoor dat er altijd iets nieuws te beleven is. De OnderWaterSafari is ook echt de moeite waard! [natuurmuseumfryslan.nl](http://natuurmuseumfryslan.nl)

Beeld: Natuurmuseum Fryslân



#### GeoFort

Dit spannende forteiland is een educatieve attractie waar alles om de toekomst van de aarde draait. De thema's klimaat, energie en water staan centraal. Stap in een lift diep de aarde in, verdwaal in het klimaatdoolhof of bouw de hoogste toren die tegen een aardbeving kan. Het zelf doen staat voorop! [geofort.nl](http://geofort.nl)

Beeld: GeoFort



### LUISTEREN

#### Podcastretraite 'De schepping en ik'

Acht dagen op ecologische retraite. Deze gebedsreeks start bij verwondering en dankbaarheid voor alles wat leeft. De schepping is schitterend, maar naast de vele hoogtepunten zijn er ook dieptepunten. Het gaat helemaal niet goed met de aarde. Toch hoeven we niet te wanhopig zijn. We mogen geloven dat de Heer altijd voor ons uitgaat en nieuwe wegen wijst. In dit gebedstraject bidden we om moed om in zijn voetspoor te treden. Een podcastserie van Bidden Onderweg.



#### IVN natuurpodcasts

IVN heeft diverse podcasts over de natuur: op zoek naar zeehonden, ontdek de Nederlandse duinen, eetbare planten leren herkennen, groene schoolpleinen, moestuinieren op je balkon en nog veel meer! [ivn.nl/podcasts-over-de-natuur](http://ivn.nl/podcasts-over-de-natuur)



## Climate Stewards

Bereken je CO<sub>2</sub>-voetafdruk, verminder wat je kunt en compenseer de rest. Daarmee steun je onze projecten, die niet alleen CO<sub>2</sub> vastleggen, maar ook bijdragen aan het levensonderhoud van de lokale gemeenschappen en de biodiversiteit. Liever een donatie maken? Dat kan ook! Hartelijk dank voor uw bijdrage. Kijk op [climatestewards.nl](http://climatestewards.nl) voor meer info.



Op [arocha.nl/kids](http://arocha.nl/kids) vind je leuke activiteiten voor kids!

### LEZEN

#### Natuuramnesie – Hoe we vergeten zijn hoe de natuur er vroeger uitzag

Marc Argeloo  
Elke nieuwe generatie weet niet meer hoe rijk de natuur was ten tijde van de jeugd van hun ouders. Natuuramnesie biedt een onmisbare bijdrage aan de nationale en internationale natuurbescherming.



#### Struinen door de schepping – Bijbels natuurboek

Hanna Holwerda  
Dit natuurboek verbindt het genieten van de natuur met het geloof in de Schepper. Naast informatieve weetjes over landschappen, dieren en planten lees je Bijbelteksten en vind je creatieve opdrachten. Aanrader!



#### Alle ouderen naar buiten – De natuur als groen medicijn

Jasper de Ruiter & Marieke Dijksman  
Veel ouderen komen amper buiten. Het is hoog tijd om daar verandering in te brengen! Dit boek laat je zien hoe eenvoudig het kan zijn om ouderen de natuur te laten ervaren. Een natuuractiviteiten-doeboek voor ouderen, zorgprofessionals, mantelzorgers, vrijwilligers en familie van ouderen (met dementie).



## Voorwoord

'Dat is Kattenstaart!' hoor ik Simon (6) enthousiast uitroepen naar degene met wie hij aan de slag is. Het is zomer en we zijn aan het werk op het land dat we als A Rocha Utrecht in beheer hebben. Sinds kort noemen we het 'Dwelfsloot', naar een oude waterweg die door ons gebied heen liep. Er is net gemaaid en we hooien het riet in de zijkanten van het land. Een paar maanden geleden stonden hier nog prachtige orchideeën te groeien.

Elke keer opnieuw kan ik enorm genieten van deze momenten. Wanneer we met een groep vrijwilligers aan de slag zijn en jong en oud met elkaar samenwerken. Onze oudste vrijwilliger is over de zeventig en de jongste was nog geen twee jaar jong. Over en weer vang je mooie gesprekken op en wordt er van elkaar geleerd, op een geheel ongedwongen manier.

Dit A Rocha Magazine heeft als thema 'generaties', vanuit de gedachte dat de natuur van alle generaties is. Je bent niet te jong of te oud om te kunnen genieten en de schepping te kunnen ervaren. Ik denk aan mijn opa en oma, die genoten van de vogels in de tuin en dat mijn oma telkens wanneer ze een roodborstje zag begon te zingen: 'roodborstje tikt tegen het raam, tik tik tik'. Wat zich vervolgens de rest van de dag in mijn hoofd nestelde. Ik denk aan mijn zoon die de slak op de bloempot (binnen!) graag wil laten zitten. 'Het eet het blad toch niet op?! Dus het hoeft daar ook niet weg.' Of dat we als team telkens weer verrast worden door wat we zien en horen terwijl we ons lunchronde lopen, doordat een collega zijn of haar kennis met ons deelt. Zo leren we nieuwe dingen zien.

Toch maakt het denken over generaties en generaties die nog volgen mij soms ook verdrietig, als ik naar mijn kinderen kijk en nadenk over de toekomst van deze wereld. Ik denk dan ook aan niet-menselijke generaties, soorten waarvan de laatste generatie nu op aarde leeft en zal uitsterven. Ik vind het erg om te beseffen dat al meer dan zeventig procent van de biodiversiteit verloren is gegaan en dat onze manier van leven daar grote invloed op heeft en heeft gehad. Dan bid ik mijn hart en zing ik soms hardop:

'Laat ons kijken naar de aarde, door de ogen van de Maker. Tot wij, in ons doen en laten, haar met alle liefde, alle dagen, op handen dragen.'



Annemarie Westerbeek is directeur van A Rocha Nederland en actief bij A Rocha Utrecht.

Colofon  
Stichting A Rocha Nederland  
Orinocodreef 5c  
3563 ST Utrecht  
Tel. 085-4011360  
[nederland@arocha.org](mailto:nederland@arocha.org)

[www.arocha.nl](http://www.arocha.nl) (Nederland)  
[www.arocha.org](http://www.arocha.org) (internationaal)

KVK nummer 32095673  
IBAN NL 45 TRIO 2000 6140 43

Klimaatprogramma Climate Stewards  
IBAN NL 96 TRIO 0379 2160 27

Redactie: Esther Gijsbertsen, Wilma van de Veen, Marjoke Knoop en Annemarie Westerbeek  
Correctie: Marleen Korsaan  
Vormgeving: Vera Voskuilen, Marjoke Knoop  
Drukwerk: Zalsman Kampen



<sup>1</sup>Laat ons kijken naar de aarde' – van het album Scheppingsliederen van Schrijvers voor Gerechtigheid  
Beeld Dwelfsloot: Beeldbank van de Leefomgeving, Sjon en Willy Heijenga



# Zoals de ouden zongen ...



**Bert van de Woerd is opa van drie kleinkinderen: Maurits van zes jaar, Jasper van vier jaar en Manuel, een vrolijke baby. Als Maurits wordt gevraagd hoe het komt dat hij zoveel over de natuur weet, dan zegt hij: 'van opa Bert'.**

Bert is onder meer actief voor A Rocha en Climate Stewards en we zijn benieuwd hoe hij liefde voor de natuur gekregen heeft en deze nu ook doorgeeft. Hij is net terug van een wandeling met zijn vrouw Rineke bij Heveadorp, een woonkern in de gemeente Renkum.

**Geef een kind zijn vrijheid!**

Bert is opgegroeid in Heveadorp, met een tuin en het bos om de hoek. Hij wandelt daar nog steeds graag. Toen hij vier jaar was, kreeg hij alle vrijheid om de natuur om hem heen te ontdekken. Zijn ouders waren van mening dat een kind in de natuur heel weinig kans loopt om te verdwalen. Het ziet ongemerkt de bospaden, de groepjes bomen en de afslagen. Een kind is als het ware constant bezig om zich te oriënteren en zal niet gauw verdwalen. Ook ontstaat er een ruimtelijk inzicht dat blijvend is, zo ontdekte Bert. Een voorwaarde is wel dat er geen water in de buurt is als het kind nog niet kan zwemmen.

**Elke zondagmiddag ging het hele gezin wandelen. Zo ontstond daar een fijne binding mee.**

Bert heeft van zijn ouders op heel natuurlijke wijze meegekregen dat de natuur erbij hoort en belangrijk is. Elke zondagmiddag ging het hele gezin wandelen, meestal in het bos bij Heveadorp. Zo ontstond daar een fijne binding mee.

**Geniet samen en verbind je met een plek**

Op de vraag of de kinderen van Bert de natuur ook omarmd hebben als waardevol, begint hij opgewekt te vertellen. 'Toen de kinderen klein waren en we in Delft woonden, gingen we in de herfstvakantie naar

Tekst: Wilma van de Veen  
Beeld: William de Jong; privé-archief



**Kinderen moet je hun gang laten gaan in de natuur! Geef ze de ruimte.**

ook fijne natuurervaringen te geven in een gebied dat ze wellicht gaan omarmen.'

**Met opa en oma kamperen**

"'Zodra ze zindelijk zijn, nemen we de kleinkinderen mee om te kamperen ergens in Nederland", zeiden we tegen onze kinderen. Dus gingen we zodra het kon in de buurt van Woerden kamperen, waarbij Maurits enthousiast uitriep: "Je hoeft dus helemaal niet lang in de auto te zitten voor een leuke vakantie!" We kampeerden in een oude boomgaard, dus op het kampeerterrein zelf was al genoeg natuur om te beleven. Ook de waterkant leverde fijne momenten op tussen de kleinkinderen en ons. Rineke en ik maken foto's en elk kleinkind krijgt na verloop van tijd een fotoboekje dat een voorleesboekje wordt. Zo ontstaan leuke gesprekjes, ook over de natuur, en is het meteen een mooie herinnering. Soms komt op natuurlijke wijze aan bod dat God dit allemaal zo mooi gemaakt heeft. Ik vind dat je niet speciaal op zoek hoeft te gaan om de Bijbel erbij te betrekken, maar dat het van belang is dat je wel benoemt hoe mooi de natuur is. Zo komen ook onderwerpen als klimaat en duurzaamheid later vast ter sprake.'

**Geef een kind de ruimte**

Op de vraag wat Bert zou vertellen als hij twee minuten de tijd kreeg om anderen te inspireren wat betreft kinderen en de natuur, reageert hij enthousiast. 'Kinderen moet je hun gang laten gaan in de natuur! Geef ze de ruimte. Laat ze de mooie dingen ontdekken, maar laat ze ook ervaren dat er soms dingen zijn waar je last van kunt hebben: brandnetels die prikken, bremstruiken met stekels, et cetera. Zo leert een kind de natuur kennen in al zijn facetten. Het zou mooi zijn als elk kind dat zou kunnen ervaren!'

de bossen van Heveadorp. Daar wilde ik ook zijn met mijn kinderen. De liefde voor het gebied wilde ik aan hen doorgeven. En wat is er mooier dan in de herfst op zoek te gaan naar tamme kastanjes? Ik vind het zo belangrijk dat je je verbindt met een specifieke plek en daar liefde voor krijgt. Dan ontdek je vanzelf ook de planten en de vogels die daar zijn. En het is gelukt. Ook mijn kinderen genieten van de natuur en zijn heel graag in Heveadorp. Sterker nog: ze herkennen zelfs de foto's die ik stuur vanuit het bosgebied rondom het dorp waar ik ben opgegroeid. Het leuke is dat onze kinderen met de kleinkinderen vaak in hetzelfde gebied bij Waddinxveen de natuur in gaan, om hen hopelijk





# A Rocha: voor elk wat wils

We geloven in verbinding tussen jong en oud, samen ontdekken! De verwondering van een kind kan jou iets leren, jouw kennis kan een kind verder helpen. We laten je hier een greep uit ons aanbod zien.

## Voor basisscholen:

Gratis lespakket bij 'Het geheime dagboek van eco-girl Christi' op [arocha.nl/kids](http://arocha.nl/kids).

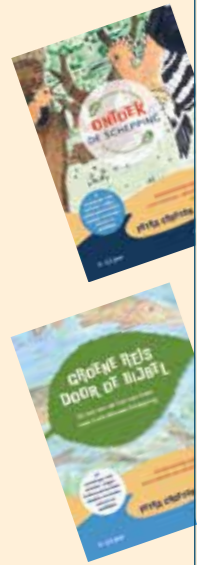


*Petra Crofton is nu ook een tienerprogramma aan het ontwikkelen! Beleef buiten een mooie tijd met je tienergroep, en leer meer van en over de natuur en over God als schepper.*



## Kinderwerk in de kerk

Aan de hand van het scheppingsverhaal de natuur beleven en ontdekken, dat kan met de zes groene workshops van 'Ontdek de schepping', die speciaal voor kindernevendiensten zijn gemaakt. Met 'Ontdek de schepping' gaan de kinderen tijdens de dienst de kerk uit en de natuur in! Elke workshop begint met een stukje over hoe God de aarde schiep aan de hand van Genesis 1. Ook lees je over de dieren en planten die bij het thema passen. Daarna is er tijd voor een buitenspeurtocht, creatieve natuuro opdrachten, een quiz met natuurweetjes en spelletjes. 'Groene reis door de Bijbel' is het vervolg op 'Ontdek de schepping'. In twaalf lessen ga je door de hele Bijbel heen, met specials voor Kerst, Pasen en Pinksteren. De opbouw is gelijk aan 'Ontdek de schepping'. Beide pakketten zijn te bestellen via [arocha.nl/webshop](http://arocha.nl/webshop).



## Vergroen je kerktuin

Kerktuinen zijn bij uitstek geschikt voor het creëren van kansen voor meer biodiversiteit. Een kerktuin met bloeiende, inheemse vaste planten is aantrekkelijk voor vogels, insecten en kleine zoogdieren en zorgt voor een gezonde leefomgeving voor mens en dier. Daarnaast is het aanleggen en onderhouden van een kerktuin een verbindende activiteit voor de hele gemeente. Geen idee waar je moet beginnen? We helpen je graag op weg. Kijk op [vergroenjekerktuin.nl](http://vergroenjekerktuin.nl).

## Stiltewandeling

Op [verwonderplek.nl](http://verwonderplek.nl) vind je onze begeleide stiltewandeling, gemaakt en ingesproken door Eelkje Mellema. We hopen dat deze wandeling je een moment van stilte, rust en verwondering geeft. Er even tussenuit om tot jezelf te komen, tot God te komen en je te verwonderen over dat wat God geeft en gemaakt heeft.



## Dagboek voor natuurliefhebbers

Dit is een dagboek voor mensen die meer willen weten over de natuur. Tegelijk verbindt dit boek de natuur met het grote verhaal van God. 'Wij lezen dit dagboek vaak aan tafel, een leuke, laagdrempelige manier om meer te leren over de natuur! Als ik hier en daar een woord uitleg, is het ook voor onze jongens van 6 en 10 prima te volgen.'



Te bestellen op [arocha.nl/webshop](http://arocha.nl/webshop) voor €17,50.

## Natuurwerkdagen

Via onze lokale groepen kun je regelmatig meedoen met een natuurwerkdag. Lekker buiten zijn, je handen uit de mouwen steken, elkaar ontmoeten en iets goed doen voor de biodiversiteit bij jou om de hoek. 'Fantastisch!' zeggen de meeste mensen als ze een keer mee hebben gedaan.

*'Fantastisch!'*

Kijk op [arocha.nl/kalender](http://arocha.nl/kalender)



*Kids-pagina: voor iedereen die zich wil verwonderen als een kind*

Op [arocha.nl/kids](http://arocha.nl/kids) vind je diverse leuke opdrachten om de natuur te ontdekken. Doe bijvoorbeeld eens een kleurenspeurtocht, ook voor volwassenen een mooie manier om je bewust te worden van alle kleuren in de natuur.

## Weekenden en weken

Elk jaar organiseren we een weekend (het ene jaar een winterweekend, het andere jaar het inspiratieweekend in het voorjaar) en een zomerweek. Geschikt voor jong en oud, vol natuur, ontmoeting, verdieping en ontspanning. In het najaar kun je mee naar A Rocha Frankrijk! Kijk op [arocha.nl/natuurbehoud](http://arocha.nl/natuurbehoud) voor meer info.



## Aan tafel: Proeven en Praten over ons dagelijks brood

'Aan tafel' is een leuke en leerzame manier om inzicht te krijgen in ons complexe voedselsysteem. Bereid samen een heerlijk driegangsmenu, en luister tijdens de maaltijd naar welke weg de producten op je bord hebben afgelegd. Je maakt kennis met consumenten en boeren én met de dilemma's waar ze voor staan. Keuzes die te maken hebben met onze zorg voor de schepping, de kwaliteit van de bodem en het stimuleren en behouden van de biodiversiteit.

Download het programma gratis op [proevenpraten.nl](http://proevenpraten.nl).



## Column: Lieske de Wilde

*'Kijk eens, een eend!'  
'Nee oma, dat is een meerkoet!'*

Onze dochter was drie jaar, en ik wist dat ik iets goed gedaan had in de opvoeding. Ik moet eerlijk toegeven dat het bij het arriveren van onze tweede dochter een beetje verslapt is. Onze tuinekster wordt nu regelmatig uitgemaakt voor kraai en er is paniek over de kleinste vliegjes en spinnetjes. Maar alle credits voor hun vader, die uiteindelijk voor elk kriebelbeestje een leuke naam verzor. De spin heet nu Roberta en alle vliegen gaan als Malisuli door het leven. De angst was spontaan weg.

Onze kinderen krijgen uiteraard alle ruimte om hun eigen interesses en passies te ontdekken, maar liefde voor de natuur is natuurlijk deel van de basisopvoeding. Zo leren ze dat ze niet alleen in de wereld zijn en dat alles met elkaar verbonden is. Toen ik me dus realiseerde dat mijn natuuro opvoeding een beetje verslapt was, togen wij vol goede moed naar activiteiten, zoals een duinendag en de natuurwerkdag.

Dus stond ons meisje daar, dapper en beetje mopperend, de prikkende bramen te snoeien. Leert ze gelijk de volgende levensles: doorzetten. Een les die haar moeder soms ook wel kan gebruiken, zeker als het natuuro opvoeding betreft!



# Ik laat mij verrassen, en soms twitch ik

*Vogelaar Nelson Stukker (19 jaar)*

**Wat doen jongeren in de natuur? Er zijn jongeren die hun handen uit de mouwen steken tijdens de werkdagen van de lokale werkgroepen van A Rocha. Maar ook vogels kijken is een vorm van natuurbeleving die steeds populairder wordt onder jongeren. Ik sprak met jonge vogelaar Nelson. Een boeiende doorkijk in zijn passie voor vogelen.**

Tekst: Esther Gijsbertsen  
Beeld: Nelson Stukker

Mijn eerste vogelaar-herinnering is dat ik zeven jaar was en met mijn vader de natuur inging, met een verrekijker om mijn nek. We gingen naar de Oostvaardersplassen. Het vogelen heb ik ook van mijn opa meegekregen. Als ik bij hem was – hij woonde bij de Duitse grens – gingen we naar een vogelkijkhut om van daaruit vogels te ontdekken. Elke week ga ik meerdere keren op pad om te vogelen. Polder Arkemheen is mijn vaste vogelspot. Soms doe ik daar mee aan het trektellen. Het was heel indrukwekkend om een groep van driehonderd ooievaars te zien!

Mijn waarnemingen voer ik in op waarneming.nl. Bewijsplaatjes maken met mijn camera doe ik graag en ik ga zeker ook voor mooie foto's. Het is elke keer weer spannend: wat ga ik zien? Vogels kijken brengt je de natuur in en je maakt altijd wat mee. Het ontdekken van een soort geeft een kick. Zo heb ik een keer zelf een bonte kraai en een dwerggors ontdekt.

Witwangstern gemaakt in Hongarije



Het ontdekken van een soort geeft een kick!

*Tip! De Vogelbescherming heeft een leuk podcastserie over jonge vogelaars.*



Sneeuwgorst gemaakt in Polder Arkemheen

Mijn kennis over vogels haal ik uit boeken en door samen met anderen te vogelen. Als kind ging ik al mee met excursies van Vogelwacht Utrecht. Als lid van de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) ben ik afgelopen zomer mee geweest met een vogelreis naar Hongarije. De grote trap en de oeraluil kan ik hierdoor aan mijn vogellijst toevoegen. Mijn Nederlandse lijst telt al 316 soorten.

Ik wil nieuwe soorten blijven ontdekken. Dus hang ik meerdere keren per week de verrekijker om mijn nek en ga ik eropuit. Ik laat mij verrassen – en soms ga ik heel gericht op pad om een nieuwe soort te ontdekken, dat noem je twitchen.



# Tieners aan de slag

Tekst en beeld: Bert Roor

**Hoe kun je tieners meer bij de natuur en bij A Rocha betrekken? In Veenendaal hebben we hier leuke ervaringen mee opgedaan. Het startpunt was het opbouwen van contacten met scholen. Al doende ontdek je dan wat tieners in beweging brengt. Een kijkje in de keuken van A Rocha Heuvelrug.**

## Contacten opbouwen

Het begon met het aanbieden van natuurwerkdagen als buitenactiviteit (voor basisscholen) of maatschappelijke stage (voor het voortgezet onderwijs). Daardoor kwamen we in aanraking met zowel jonge als wat oudere tieners (10-14 jaar). In ons geval klopten de eerste scholen zelf aan. Ze hadden A Rocha ontdekt via persberichten. Dit leidde tot het geven van presentaties en lessen op school. Met twee basisscholen organiseren we nu jaarlijks een boomplantdag, samen met Landgoed Prattenburg. Een multiculturele PC-school mengt zich dan met een reformatorische basisschool. Natuur verbindt!

## Zelf ontdekken

Als scholieren hun maatschappelijke stage bij A Rocha doen, kan hun liefde voor de natuur worden aangewakkerd. Zo besloten enkele vwo-jongens om mee te doen in ons nestkastenproject op een oude begraafplaats. Samen om de twee weken een uurtje de ladder op en eitjes en vogeltjes tellen. Spannend! Ondertussen leren ze iets over de invloed van de aanwezige bomen en het weer op het broedsucces. Na hun stage zijn deze jongens vrijwillig doorgegaan. Waarom? Ze zijn nieuwsgierig en onderzoekend en vinden het leuk om de handen uit de mouwen te steken. Dat laatste gold zeker ook voor de jongens van een klusklas (groep 8). Deze toekomstige vmbo-leerlingen zijn vooral praktisch ingesteld. Ze maakten voor ons nieuwe nestkasten en kwamen met hun leerkracht langs om deze op te hangen. Dat geeft dan weer de kans om iets te vertellen over het vogelleven. Zelf (mogen) doen en al doende leren, dat brengt tieners in beweging voor de natuur.

Maxim ontvangt zijn stagecertificaat

Zelf (mogen) doen en al doende leren, dat brengt tieners in beweging voor de natuur.





# Nature journaling voor kinderen

Jitske van Dieren is docent biologie, geniet enorm van de schepping en is dol op 'nature journaling'. Dat plezier wil ze graag met A Rocha delen en daar is een prachtig boek voor kinderen uitgerold, uitgegeven door Jongbloed Media. Jitske neemt je stap voor stap mee met leuke opdrachtjes en duidelijke uitleg om meer over de natuur te ontdekken. Juist door te tekenen ga je heel goed kijken en ontdek je steeds meer! Het gaat niet om het maken van mooie tekeningen, maar om het ontdekken, verwonderen en genieten van Gods schepping. Naast elke opdrachtpagina is ruimte om te journalen. Bekijk hier alvast twee pagina's en ga aan de slag!



**Nature journal** Ontdek, verwonder en geniet van Gods schepping  
 JITSKE VAN DIEREN  
 ISBN 9789033833731  
 €17,99

**MAAK EEN TEKENING**

**Half blinde-contourschets**

**J**e maakt een tekening van de buitenste randen van een plant of dier. De buitenste randen zijn de contouren. Doe er ongeveer één minuut over. Het ziet er vast grappig uit wat je hebt getekend.

1. Kijk goed naar de contouren van het deel dat je wilt tekenen. Kijk niet naar je hand en de tekening.
2. Teken in één langzame beweging de contouren. Haal je pen of potlood niet van het papier.
3. Je mag een paar keer spieken, omdat het 'half blind' is. Kijk dan of je lijn goed uitkomt met de dikte en vorm van de onderdelen.
4. Teken daarna de details, maak een kleurenpalet en kleur het in.
5. Ga journalen.



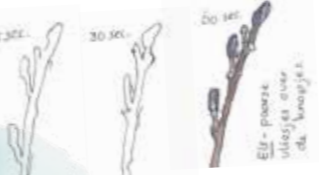
11

**WINTER**

**Veilig opgeborgen**

**V**eel bomen hebben hun bladeren laten vallen. Je kunt iets bijzonders zien bij de bomen die geen blad meer hebben. Aan de takken van deze bomen zitten knoppen. Elke boom heeft unieke knoppen. Uit de knoppen groeien in de lente nieuwe bladeren. De knop heeft vaak een uliesje of harde laag aan de buitenkant. Soms is het heel plakkerig. Op die manier zit alles in de knop veilig opgeborgen. Zo is het nieuwe blad goed beschermd tegen de winterkou.

Aan het eind van de winter kun je een verandering in de knoppen ontdekken. De knoppen worden steeds groter en krijgen soms mooie kleuren. 'Wanneer de tak zacht wordt en de bladeren uitlopen, dan weet je dat de zomer eraan komt' (BGT, Mattheus 24:32). God belooft dat hij zorgt voor jou en alles wat leeft.



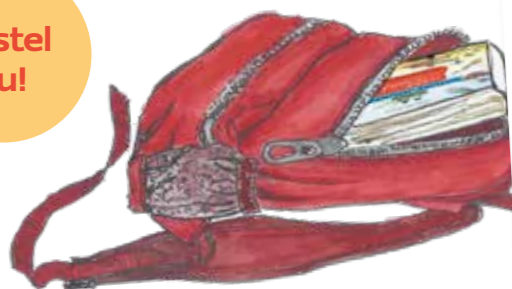
**TAKJES MET KNOPPEN**  
**ONTDEKKEN:** GA OP EEN MOOIE WINTERDAG OP ZOEK NAAR TAKJES MET KNOPPEN. NEM EEN SCHAARTJE MEE OM EEN AANTAL TAKJES AF TE KNIPPEN. KIJK GOED NAAR DE VERSCHILLEN. WAT ZIE JE? WAT VOEL JE? WELKE KLEUREN ONTDEK JE? DOET DE VORM JE AAN IETS DENKEN? WEEET JE VAN WELKE BOOM HET TAKJE IS?  
**DOEN:** TEKEN EEN PAAR TAKJES MET KNOPPEN OP EEN MANIER DIE JIJ FIJN VINDT.



87

*Het boek verschijnt in maart 2025, maar je kunt hem al wel bij ons in de webshop bestellen in de voorverkoop! Je betaalt dan geen verzendkosten. [arocha.nl/webshop](http://arocha.nl/webshop)*

**Bestel nu!**



# A Rocha Aotearoa New Zealand

Een deel van onze A Rocha-familie bevindt zich aan de andere kant van de planeet. We reizen af naar Nieuw-Zeeland (Aotearoa). Het land van de Maori, met een ongekennde diversiteit aan landschappen: inheemse bossen, fjorden, woestijnen, vulkanen, hoge bergen en tropische eilanden. Nieuw-Zeeland wordt door haar inwoners ook wel 'God's Own Country' genoemd.



*Ik ben de natuur en de natuur is mij*

'Ko au Te Taiao, ko Te Taiao ko au' – 'Ik ben de natuur, en de natuur is mij.' Dit is een Maori-gezegde dat verwijst naar de onderlinge verbondenheid van mensen en de natuur. Een relatie van respect, wederkerigheid en onderlinge afhankelijkheid. Dit is de basis van waaruit A Rocha New Zealand werkt aan zorg voor de schepping. Er is veel aandacht voor de nieuwe generatie. Door middel van activiteiten waarin verbinding met de natuur en inspiratie om zorg te dragen voor de 'taiao' (de lucht, de zee en het land) centraal staan, wordt de nieuwe generatie toegerust tot goede rentmeesters.

*Activiteiten*

Het aanbod aan activiteiten is groot. Zo is er het eco-church project, waarin jeugdpastors, jeugdleiders en studenten worden toegerust in de theologie van 'care for creation'. Er worden wildernis-expedities georganiseerd voor jongeren, met langeafstandswandelingen, raft- en kajaktochten en mountainbiken door de wildernis. Zo maken ze verbinding met God, de mensen om

hen heen en met zichzelf. Een jongere die deel heeft genomen aan de expeditie vat zijn ervaring samen: 'Ik heb een hernieuwd respect voor de schepping gekregen, het verlangen om ervoor te zorgen en waardering voor wat ons is gegeven.' Op basisscholen en middelbare scholen worden natuureducatieprogramma's en veldlessen gegeven, onder schooltijd of in naschoolse programma's.

De missie van A Rocha New Zealand is om de volgende generatie te laten groeien als rentmeester van de schepping, jongeren te verbinden met de natuur en hen te inspireren om zorg te dragen en op te komen voor hun leefomgeving.



*Wildernis-expeditie*



*Mountainbiken door de zuidelijke Alpen van Nieuw-Zeeland*

**Wil je meer weten na deze impressie? Kijk voor meer informatie op: [arocha.org.nz](http://arocha.org.nz)**



Tekst: Esther Gijsbertsen  
 Beeld: A Rocha Aotearoa New Zealand



# Wij werken lokaal aan natuurherstel

*Plekken waar we zorgen  
voor de natuur,  
we ons verwonderen  
over de schepping,  
we ons verbinden  
met de ander,  
vanuit geloof,  
hoop en liefde.*



**Doe mee!** Met jouw gift kunnen wij op nog meer plekken aan de slag.

Scan de QR-code of geef via [arocha.nl/doneer](https://arocha.nl/doneer).



A Rocha werkt op allerlei manieren aan natuurbehoud, een duurzame levensstijl en verdieping in het denken over zorg voor de schepping. We geloven dat God de aarde heeft gemaakt en liefheeft. Daarom willen we graag dat de natuur belangrijk is voor alle christenen: ervan genieten, ervoor zorgen en het beschermen.

A Rocha heeft een ANBI status, uw giften zijn aftrekbaar van de belasting.